

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

1. Τα πολύ παλιά χρόνια, όταν οι άνθρωποι δημιούργησαν οικισμούς, άρχισαν να καλλιεργούν τη γη και να εκτρέφουν ζώα. Επειδή τα μέταλλα δεν είχαν ανακαλυφθεί ακόμα, οι συναλλαγές τους γίνονταν με ανταλλαγή προϊόντων. Σημαντικό χαρακτηριστικό ήταν το ότι τα προϊόντα που ανταλλάσσονταν είχαν αξία. Ένας κυνηγός π.χ. μπορούσε ν' ανταλλάξει δέρματα ζώων με καρπούς από έναν αγρότη.

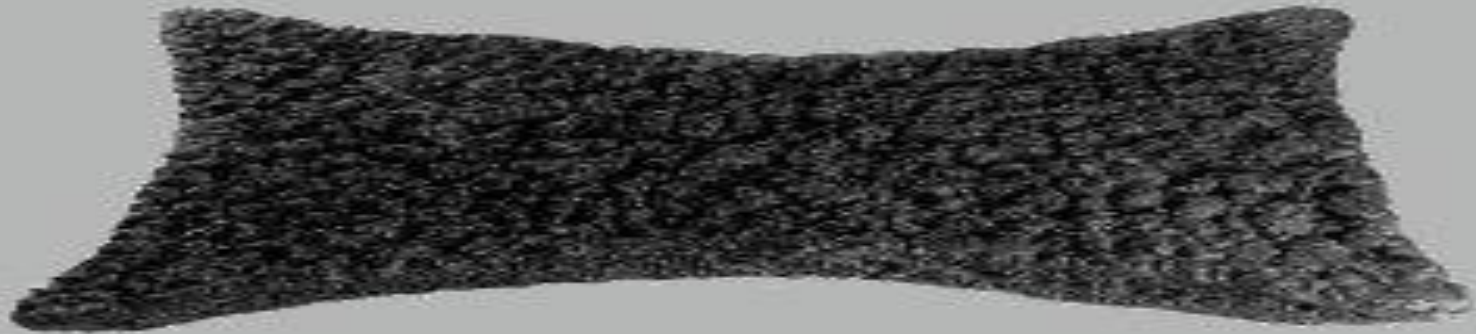
2. Στην Κίνα, την 3η χιλιετία π.Χ. χρησιμοποιήθηκαν στις συναλλαγές χάλκινα χειροτεχνήματα που παρίσταναν σπαθιά, εργαλεία, ψάρια, οικόσιτα ζώα και είχαν σημαντική ανταλλακτική αξία. Το γεγονός αυτό συνέβαλε στη διάδοση του εμπορίου και την καθιέρωση των νομισμάτων.

Πρώιμα κινέζικα νομίσματα

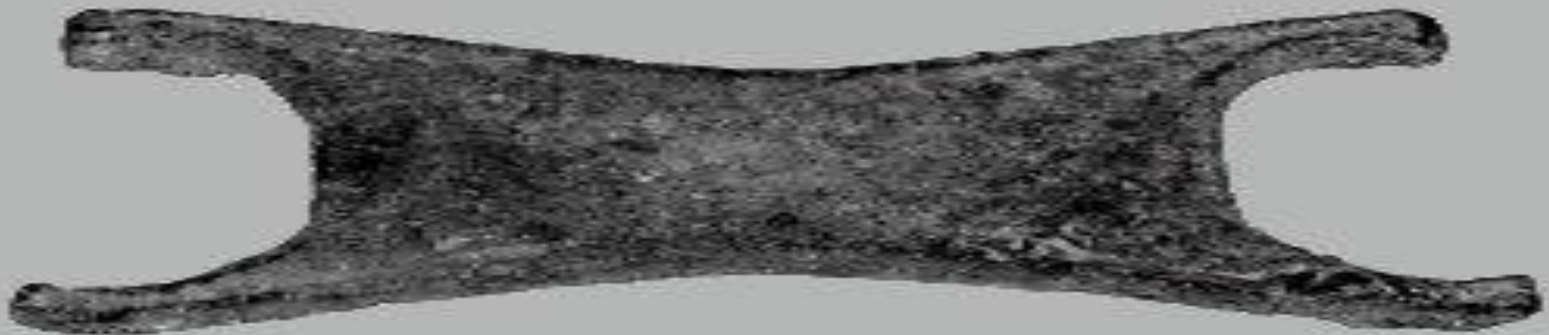

3. Αντίστοιχα με την Κίνα, στη μινωική Κρήτη και στις Μυκήνες, αλλά και στην Αίγυπτο, χρησιμοποιούνταν ως μονάδα βάρους και πληρωμής τα τάλαντα, κομμάτια μετάλλου (χάλκινα ή ορειχάλκινα) με βάρος περίπου 25 κιλών. Τα τάλαντα είχαν το σχήμα της προβιάς βοδιού.

Τα τάλαντα

Μινωικό τάλαντο

Μυκηναϊκό τάλαντο

4. Τα πρώτα μεταλλικά νομίσματα κόπηκαν στη Μικρά Ασία από τους Λύδιους τον 7ο αι. π.Χ., για την πληρωμή των στρατιωτών. Ήταν σβώλοι από ήλεκτρο, ένα κράμα χρυσού και αργύρου με κίτρινο χρώμα. Τα νομίσματα αυτά έφεραν τη σφραγίδα του βασιλιά της πόλης ή της χώρας που τα εξέδιδε.

Τα πρώτα μεταλλικά νομίσματα

Λυδικό νόμισμα από ήλεκτρο

5. Στην Αθήνα από τον 7ο αι. π.Χ άρχισε να χρησιμοποιείται η δραχμή, την οποία έφερε ο βασιλιάς του Άργους Φείδων. Η λέξη προέρχεται από το ρήμα δράττω, που σημαίνει κρατώ. Μέχρι το 400 π.Χ. είχε διαδοθεί σταδιακά η χρήση νομισμάτων σ' όλο τον ελληνόφωνο χώρο, χωρίς, όμως, να υπάρχει ένα ενιαίο νομισματικό σύστημα. Πασίγνωστο ήταν στον ελληνικό χώρο το αττικό τετράδραχμο. Υποδιαίρεση της δραχμής ήταν ο οβολός, που ισοδυναμούσε με το 1/6 της δραχμής. Κύριο υλικό ήταν ο άργυρος, ενώ απεικονίζονταν διάφορες παραστάσεις.

Δραχμή – Οβολός

Αθηναϊκό τετράδραχμο, 393
π.Χ.

Δραχμή – Οβολός

Οβολός Μιλήτου, 525 – 494
π.Χ.

6. Τα πρώτα ρωμαϊκά νομίσματα δημιουργήθηκαν τον 3ο αιώνα π.Χ. . Στη μια πλευρά απεικόνιζαν μια πλήρη πλοίου και στην άλλη μια θεότητα. Το πρώτο αργυρό νόμισμα της Ρώμης κυκλοφόρησε το 269 π.Χ., αλλά η μεγάλη παραγωγή ασημένιων νομισμάτων (δηνάρια) άρχισε από το 187 π. Χ.. Ο Ιούλιος Καίσαρας ήταν ο πρώτος ηγεμόνας που αποτυπώθηκε σε νόμισμα εν ζωή. Αργότερα κατασκευάστηκαν και χρυσά, ορειχάλκινα και χάλκινα νομίσματα, με τους αυτοκράτορες να παριστάνονται σ' αυτά .

Ρωμαικά νομίσματα (Δηνάρια με τον Ιούλιο Καίσαρα)

Ρωμαικά νομίσματα

(Ρωμαικά χρυσά με τον Οκταβιανό και τον Αντώνιο)

7. Μεσαιωνικά νομίσματα στη Δύση. Από το τέλος της αρχαιότητας μέχρι τους πρώτους μεσαιωνικούς αιώνες υποχώρησε η κυκλοφορία των νομισμάτων και εμφανίσθηκε ξανά το ανταλλακτικό εμπόριο. Τα νομίσματα που κυκλοφορούσαν ήταν συνήθως αντίγραφα ρωμαϊκών νομισμάτων. Στο κράτος των Φράγκων σχεδόν μοναδικά νομίσματα ήταν το *δηνάριο* και το *φένιχ*. Από τα μέσα του 13ου αιώνα, όμως, με την έναρξη της *Αναγέννησης* το νομισματικό σύστημα άρχισε να εξελίσσεται. Ιδρύονται τράπεζες, κυκλοφορούν χρυσά νομίσματα στην Ιταλία, την Αγγλία, την Γαλλία, ενώ τον 14ο αιώνα εμφανίζεται και το πρώτο χαρτονόμισμα, το οποίο έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση των συναλλαγών.

Μεσαιωνικά νομίσματα στη Δύση

(Φένιχ Καρλομάγνου στο Μιλάνο, 800
μ. Χ.)

8. Μεσαιωνικά νομίσματα στην Ανατολή

Κατά τη Βυζαντινή εποχή, που ξεκινά με την άνοδο του Μεγάλου Κωνσταντίνου στο θρόνο και τη μεταφορά της πρωτεύουσας στην Κωνσταντινούπολη, υπάρχει νομισματικό σύστημα. Βέβαια, τα νομίσματα άλλαζαν κάθε φορά που ανέβαινε άλλος αυτοκράτορας στο θρόνο. Κυριότερο βυζαντινό νόμισμα ήταν ο χρυσός σόλιδος, που καθιερώθηκε από τον Μ. Κωνσταντίνο και κυκλοφορούσε μέχρι και το 12ο αιώνα. Από τα τέλη του 13ου αιώνα άρχισε να παρακμάζει το βυζαντινό νομισματικό σύστημα, γιατί άρχισε να μειώνεται η δύναμη και να συρρικνώνονται τα εδάφη της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Βυζαντινός χρυσός σόλιδος (7ος αιώνας μ.Χ)

9. Τα ελληνικά νομίσματα

Μετά το τέλος της ελληνικής επανάστασης και τη δημιουργία του ελληνικού κράτους, σημειώνεται και η εμφάνιση ελληνικών νομισμάτων. Πρώτο νόμισμα ήταν ο ασημένιος φοίνικας, που εκδόθηκε το 1928 από τον Ιωάννη Καποδίστρια, τον πρώτο κυβερνήτη του ελληνικού κράτους. Υποδιαιρούνταν σε 100 χάλκινα λεπτά και πήρε το όνομά του από το μυθολογικό πουλί φοίνικας.

Ο Φοίνικας

Το 1832, όταν ο βασιλιάς Όθων έγινε βασιλιάς του ελληνικού κράτους αντικατέστησε το φοίνικα με τη δραχμή, που υπήρξε το νόμισμα της Ελλάδας μέχρι το 2002.

Το 2002 η δραχμή, όπως και τα νομίσματα των περισσότερων κρατών της Ευρωπαϊκής ένωσης, αντικαταστάθηκε από το ευρώ.

